Republika Hrvatska
Općinski sud u Virovitici
Virovitica, Tomaša Masaryka 8

Poslovni broj: P-271/2024-38

U I ME R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Virovitici, po sucu pojedincu Siniši Rajnoviću, u pravnoj stvari 1. tužitelja Mladena Fereže, OIB: 68329449763, Milanovac, 30. svibnja I. odvojak 16a, i 2. tužiteljice Anite Habijanac Fereža, OIB: 12365158179, Virovitica, Antuna Augustinčića 2, oboje zastupa punomoćnik Kosta Lacmanović, OIB: 02582705438, odvjetnik u Virovitici, Trg bana Josipa Jelačića 21, protiv tuženika OTP banka Hrvatska d.d., OIB: 52508873833, Split, Domovinskog rata 61, kojeg zastupa punomoćnik Baltazar Tomaić, OIB: 73628212282, odvjetnik u Osijeku, Ulica kralja Zvonimira 17/I, radi utvrđenja ništetnosti i dr., nakon glavne javne rasprave zaključene na ročištu od 15. rujna 2026., u prisutnosti punomoćnika tužitelja i zamjenika tuženikovog punomoćnika, 29. listopada 2026.

p r e s u d i o j e

I Prihvaća se eventualno kumulirani tužbeni zahtjev koji glasi:

Utvrđuju se ništetnim odredbe Ugovora o kreditu sa sporazumom o osiguranju prijenosom prava vlasništva od 21. rujna 2005. broj: 87801/05 ovjeren kod javnog bilježnika u Virovitici, Dubravke Filipović-Kovačić, pod brojem OU-4834/05 koji su s tuženikom kao kreditorom sklopili 1. tužitelj Mladen Fereža, kao korisnik kredita i 2. tužiteljica Anita Habijanac Fereža, kao sudužnik, i to odredbe o valutnoj klauzuli (toč.2./3. i 4. Ugovora o kreditu) i o promjenjivoj kamatnoj stopi (toč. 11/1. Ugovora o kreditu).

II Odbija se eventualno kumulirani tužbeni zahtjev koji glasi:

"Utvrđuje se da ne postoji dospjela neplaćena tražbina tuženika prema tužiteljima s osnove Ugovora o kreditu sa sporazumom o osiguranju prijenosom vlasništva broj: 87801/05 21. rujna 2005. ovjeren kod javnog bilježnika u Virovitici, Dubravke Filipović-Kovačić, pod brojem OU-4834/05, koji su s tuženikom kao kreditorom sklopili 1. tužitelj Mladen Fereža, kao korisnik kredita i 2. tužiteljica Anita

Habijanac Fereža, kao sudužnik te se nalaže Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Virovitici da na temelju ove presude po njenoj pravomoćnosti u zemljišnim knjigama briše sva prava tuženika upisana na temelju navedenog Ugovora sa sporazumom o osiguranju prijenosom vlasništva.

III Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

r i j e š i o j e

Odbacuje se tuženikov procesnopravni prigovor prijeboja u iznosu od 28.938,13 EUR-a., sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od 31. prosinca 2007. do isplate.

Obrazloženje

1. Tužitelji su protiv tuženika 7. lipnja 2019., podnijeli tužbu radi utvrđenja ništetnim Ugovora o kreditu sa sporazumom o osiguranju prijenosom prava vlasništva broj: 87801/05 od 21. rujna 2005., ovjerenog kod javnog bilježnika Dubravke Filipović-Kovačić iz Virovitice pod brojem OU-4834/05 (dalje: Ugovor), koji su s tuženikom kao kreditorom sklopili 1. tužitelj Mladen Fereža kao korisnik kredita i 2. tužiteljica Anita Habijanac Fereža kao sudužnik (točka I tužbenog zahtjeva). Točkom II tužbenog zahtjeva tužitelji su predložili utvrditi da postoji tuženikova tražbina prema tužiteljima u neodređenom novčanom iznosu, utvrditi da postoji tužiteljeva tražbina prema tuženiku u neodređenom novčanom iznosu sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od 5. ožujka 2012. do isplate (točka III tužbenog zahtjeva), potom prebiti međusobne tražbine i naložiti tužiteljima da tuženiku plate neodređeni novčani iznos (točka IV tužbenog zahtjeva), a tužitelji su se obvezali odrediti tužbeni zahtjev nakon provedenog knjigovodstveno-financijskog vještačenja.

1.1. U slučaju da sud utvrdi da Ugovor nije u cijelosti ništetan, tužitelji su postavili eventualno kumulirani tužbeni zahtjev da se utvrdi ništetnom odredba Ugovora o valutnoj klauzuli u valuti CHF i o promjenjivoj kamatnoj stopi iz Ugovora (točka I eventualno kumuliranog tužbenog zahtjeva) te da sud utvrdi da ne postoji dospjela neplaćena tražbina tužitelja prema tuženiku s osnove Ugovora o kreditu sa sporazumom o osiguranju prijenosom vlasništva broj: 87801/05 21. rujna 2005. ovjeren kod javnog bilježnika u Virovitici, Dubravke Filipović-Kovačić, pod brojem OU-4834/05, koji su s tuženikom kao kreditorom sklopili 1. tužitelj Mladen Fereža, kao korisnik kredita i 2. tužiteljica Anita Habijanac Fereža, kao sudužnik te da sud naloži Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Virovitici da na temelju ove presude po njenoj pravomoćnosti u zemljišnim knjigama briše sva prava tuženika upisana na temelju navedenog Ugovora sa sporazumom o osiguranju prijenosom vlasništva (točka II eventualno kumuliranog tužbenog zahtjeva).

1.2. Presudom i rješenjem Županijskog suda u Varaždinu poslovni broj Gž-1655/2022-2 od 7. ožujka 2024. pravomoćno je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnim cijelog Ugovora o kreditu od 21. rujna 2025., dok je raspravnim

rješenjem Općinskog suda u Virovitici poslovni broj P-301/2019-31 od 4. listopada 2022. utvrđeno da je tužba povučena u odnosu na točku II, III i IV tužbenog zahtjeva.

1.3. Iz navedenog proizlazi da su predmet raspravljanja eventualno kumulirani tužbeni zahtjevi koji su određeno navedeni u točki I i II izreke presude.

2. U odnosu na predmet spora tužitelji su u tužbi naveli da je Ugovorom tuženik 1. tužitelju Mladenu Fereži kao korisniku kredita odobrio kredit u iznosu od 88.000,00 CHF u kunskoj protuvrijednosti koji se isplaćuje po prodajnom deviznom tečaju tuženika vrijedećem za CHF na dan korištenja kredita (točka 2. Ugovora), s redovnim ugovorenim kamatama po promjenjivoj kamatnoj stopi od 4,89 % godišnje koja se utvrđuje samostalno odlukom tuženika. Rok vraćanja kredita je 300 mjeseci u 300 mjesečnih anuiteta, a kredit je odobren isključivo za adaptaciju. Drugotužiteljica Anita Habijanac Fereža sudužnik je po navedenom Ugovoru. U odnosu na eventualno kumulirani tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora u dijelu kojim je ugovorena valutna klauzula u valuti CHF i u kojem je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, tužitelji su se pozvali na pravomoćnu presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012. od 4. srpnja 2013., u pravnoj stvari udruge Potrošač protiv banaka. Budući da su ništetne odredbe Ugovora o da ne postoji dospjela neplaćena tražbina tužitelja prema tuženiku s osnove Ugovora o valutnoj klauzuli u valuti CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi, tužitelji tvrde da ne postoji dospjela neplaćena tražbina tužitelja prema tuženiku po predmetnom Ugovoru te zahtijevaju da se naloži Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Virovitici da na temelju ove presude po njenoj pravomoćnosti u zemljišnim knjigama briše sva prava tuženika upisana na temelju navedenog Ugovora sa sporazumom o osiguranju prijenosom vlasništva.

2.1. Radi dokazivanja iznesenih tvrdnji tužitelji su priložili isprave na koje su se pozvali u tužbi te su predložili izvest dokaz svojim saslušanjem u svojstvu stranka i dokaz knjigovodstveno - financijskim vještačenjem radi dokazivanja tvrdnje da ne postoji tuženikova dospjela tražbina prema tužiteljima.

3. Tuženik je u odgovoru na tužbu i tijekom postupka osporavao tužbene i eventualno kumulirane tužbene zahtjeve. U odnosu na eventualno kumulirani tužbeni zahtjev naveden u točki I izreke ove presude tuženik je naveo da tužitelji nisu dokazali da se o ugovornim odredbama o valutnoj klauzuli u valuti CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi nije pojedinačno pregovaralo, da bi navedene ugovorne odredbe bile nejasne, teško razumljive i teško uočljive te da bi bile suprotne načelu savjesnosti i poštenja i uzrokovale znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Nadalje, tuženik je osporio tužiteljeve tvrdnje da tuženik više nema dospjelih tražbina prema tužiteljima te je ista kao prigovor zastare.

3.1. Radi dokazivanja iznesenih tvrdnji tuženik je predložio izvesti dokaz saslušanjem tužitelja u svojstvu stranaka, saslušanjem u svojstvu svjedoka tuženikovog djelatnika-kreditnog referenta, od kojeg je dokaznog prijedloga tuženik odustao na ročištu od 28. siječnja 2020. i predložio je izvest dokaz saslušanjem u svojstvu svjedoka Ivane Rajčić, javnog bilježnika iz Splita, koji dokaz sud nije izveo jer je predmetni Ugovor potvrdila javna bilježnica Dubravka Filipović-Kovačić iz Virovitice.

4. Radi razjašnjenja spornih pravno odlučnih činjenica pročitan je sadržaj Ugovora o kreditu sa sporazumom o osiguranju prijenosom prava vlasništva broj 87801/05 od 21. rujna 2005., (stranica 6-15), izračuna EKS-a i otplatnog plana za ugovor (16-22, 33, 72-78), izvatka iz poslovnih knjiga (23-32, 35, 37-40, 79-94, 98-116, 143-152), otkaz Ugovora o kreditu (36), obavijesti o promjeni kamatne stope (95-97), pisanog nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka ekonomije - knjigovodstvo i financije Mirjane Dobravec s dopunom nalaza i mišljenja (120-126, 149-162, 167-171), prometa po računu (153-154), pisanog nalaza i mišljenja knjigovodstveno-financijskog vještaka Dajane Vuković iz trgovačkog društva DV consolting d.o.o. Osijek, Zrinjevac 6, s dopunom nalaza i mišljenja (239-272, 279-281, 439-453), specifikacije izvršenja osnove za plaćanje OV-20873/05 (284-287), dpecifikacije izvršenja osnove za plaćanje OV-20874/05 (stranica 350-359), izvatka iz poslovnih knjiga (363-381, 409-410), prometa po računu (362-388, 411-415), otplatnog plana kredita (390-408, 420-426) i pregleda naloga (416-419).

4.1. Izveden je dokaz saslušanjem 1. tužitelja Mladena Fereže (stranica 339-340 spisa) i 2. tužiteljice Anite Habijanac Fereža (340-341) u svojstvu stranaka.

4.2. Izveden je dokaz saslušanjem knjigovodstvenog-financijskog vještaka Dajane Vuković iz trgovačkog društva DV Consulting d.o.o., Osijek (stranica 432 spisa).

5. Izvedeni dokazi ocijenjeni su sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25 - dalje: ZPP).

6. Ocjenom izvedenih dokaza sud utvrđuje da su eventualno kumulirani tužbeni zahtjevi djelomično osnovani, dok je tuženikov procesnopravni prigovor prijeboja valjalo odbaciti.

7. Nije sporno da su 1. tužitelj Mladen Fereža, kao korisnik kredita i 2. tužiteljica Anita Habijanac Fereža, kao sudužnik, s tuženikom kao kreditorom 21. rujna 2005. sklopili predmetni Ugovor s valutnom klauzulom u valuti CHF i promjenjivoj kamatnom stopom.

8. Sporno je postoji li razlozi djelomične ništetnosti Ugovora o valutnoj klauzuli u valuti CHF i promjenjivoj kamatnoj stupi, osnovanost tuženikovog prigovora zastare te dopuštenost tuženikovog prigovora radi prebijanja u parnici.

9. Pred Trgovačkim sudom u Zagrebu u spisu predmeta poslovni broj P-1401/2012 vodio se je kolektivni spor protiv banaka (među njima i protiv tuženikovog prednika iz ove parnice) radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača. U navedenom je predmetu 4. srpnja 2013. donesena presuda koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. te poslovni broj Pž-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018., nakon čega su donesene i dvije odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. i Rev-2221/18 od 3. rujna 2019., o spornim pravnim pitanjima.

9.1. Navedenom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu, potvrđenom presudom VTSRH i VSRH utvrđeno je da je tuženikov prednik u razdoblju od 1. listopada 2004. do 31. prosinca 2008., povrijedio kolektivne interese i prava potrošača – korisnika kredita, sklapajući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovarana redovna kamata po promjenjivoj stopi koja se utvrđuje jednostranom odlukom kreditora, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora nisu pojedinačno pregovarali o navedenoj odredbi niti su ugovorom utvrđeni egzaktni parametri i načini izračuna tih parametara koji utječu na odluku kreditora o visini stope kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, čime su banke postupale protivno odredbama Zakona o zaštiti potrošača i protivno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

9.2. Iz odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u dijelu u kojem su potvrđene navedene odluke Trgovačkog suda u Zagrebu i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske proizlazi da navedene ugovorne odredbe o promjenjivoj stopi ugovorne kamate odlukom kreditora nisu bile razumljive jer je u ugovorima korištena formulacija na temelju koje su potrošači samo znali za visinu stope ugovorne kamate u momentu sklapanja ugovora, ali ni približno nisu mogli znati zašto, kako te u kojem smjeru će se tijekom budućeg kreditnog razdoblja kretati kamatna stopa iz čega proizlazi da buduća kamatna stopa ugovorena kao primjenjiva nije bila ni određena ni odrediva.

9.3. Navedenom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu, potvrđenom presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske utvrđeno je da su banke, a među njima i tuženik, povrijedili kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, sklapajući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja predmetnih ugovora tuženici kao trgovci nisu potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi sa sklapanjem predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

9.4. Ugovor koji je predmet ovog postupa sklopljen je 21. rujna 2005., dakle u razdoblju obuhvaćenom naprijed navedenim presudama iz kolektivnog spora, na koje su se tužitelji i pozvali.

9.5. Radi ujednačavanja sudske prakse ovaj je sud vezan shvaćanjima izraženim u odlukama Vrhovnog suda Republike Hrvatske pa tako i shvaćanjem iz odluke toga suda poslovni broj Rev-3142/18-2 od 19. ožujka 2019. prema kojem proizlazi da u pojedinačnim postupcima radi utvrđenja ništetnosti odredbi ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF i promjenjivom kamatnom stopom koju su jednostrano mijenjali kreditori nije potrebno ponovno utvrđivati da li su sporne odredbe ugovora o kreditu ništetne, s obzirom da postoji na temelju čl. 502.c ZPP, a isto tako i čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (Nar. nov. broj 41/14 i 110/15 - dalje: ZZP/14) vezanost za postojanje povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ZZP/14, a slijedom toga i obveza primjene utvrđene ništetnosti u kolektivnom sporu. Stav je

Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koji veže i ovaj sud, da ne može postojati utvrđena ništetnost i nepoštenost pojedinih odredbi potrošačkog ugovora u kolektivnom sporu, a da istodobno ne postoji ništetnost i nepoštenost takvih odredbi u pojedinačnom sporu u odnosu na istovrsni ugovor te da kreditor – tuženik može dokazivati postojanje nekih drugih posebnih okolnosti koje bi isključivale vezanost za pravomoćnu odluku u kolektivnom sporu (npr. dokazivati da je o spornim pitanjima obavijestio potrošača na valjan način, da tužitelj nije potrošač nego trgovac itd.) i da je samo u tom smislu teret dokaza takve činjenice na banci kao kreditoru. Kako je time Vrhovni sud Republike Hrvatske izrazio stav, koji se neposredno tiče i odredbe čl. 81. i 84. st. 4. ZZP/03, takav stav prihvaća i ovaj sud.

9.6. Što se tiče tuženikovih navoda o tome da sud u ovom konkretnom predmetu nije vezan shvaćanjem iz presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske br. Pž-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., koja je potvrđena presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015., tuženik se upućuje na shvaćanje izraženo o tom pitanju u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Rev-18/18 od 26. svibnja 2020. te raniju odluku istoga suda poslovni broj Rev-3142/2018-2 od 19. ožujka 2019.

9.7. Točni su tuženikovi navodi da je ugovaranje promjenjive kamatne stope zakonom dopušteno (čl. 26. ZOO). Međutim, to je dopuštenje u konkretnom slučaju iskorišteno na štetu potrošača i protivno čl. 84. ZP/03. Ovo jer se radi o odredbi koja je nerazumljiva i nedorečena. Naime, tuženika obveze da odredba bude jasna i razumljiva ne oslobađa činjenica da je na dan sklapanja Ugovora na snazi bio ZZP/03 prema kojemu banka nije bila obvezna kod ugovaranja promjenjive kamatne stope u ugovoru naznačiti koji dio ukupne kamate je fiksni, a koji promjenjivi. No, sasvim je jasno da je i na taj dan ukupna kamatna stopa sadržavala dva elementa: fiksni element koji se utvrđuje prema stanju na dan sklapanja ugovora i koji se ne mijenja sve dok ugovor traje (fiksni dio) i promjenjivi element koji se mijenja prema utvrđenim parametrima (varijabilni dio), što je tuženik kao pravna osoba koja se profesionalno bavi pružanjem kreditnih usluga znao te je mogao i morao u ugovor ugraditi odredbu koja će biti jasna i razumljiva.

9.8. Uz to, ugovorna odredba koja promjenu ugovorne kamate čini ovisnom isključivo o odluci jednog ugovaratelja tj. banke, bez da se istovremeno precizno odrede uvjeti promjenjivosti i referentna stopa za koju se veže promjena uzrokuje očitu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika koji promjenu ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može niti provjeriti jer nema nikakve kriterije te je takva odredba, i po stavu ovoga suda, nepoštena i time, ništetna (čl. 81. st. 1. ZZP). Na navedeno ukazuje i čl. 82. alineja 11. toga Zakona koji je propisivao da se nepoštenom može smatrati ugovorna odredba kojom se trgovcu dopušta da jednostrano mijenja ugovorne odredbe bez valjanog, ugovorom predviđenog, razloga, kakva je i predmetna odredba jer za ugovaranje takve odredbe nema valjanih ni ugovorom predviđenih razloga, a uz što i okolnosti samog sklapanja pravnog posla, u smislu čl. 83. ZZP-a i čl. 4. st. 1. Direktive 93/13/EEZ govore u prilog da se radilo o nepoštenoj odredbi. Ovo jer se radilo o ugovornom odnosu u kojem je jedna od strana institucija, banka, koja se profesionalno bavi pružanjem kreditnih usluga i time

raspolaže specifičnim znanjima, koja institucija je u predmetnom slučaju iskoristila svoj položaj na način da drugoj strani, fizičkoj osobi, koja takva specifična znanja ni približno nema, nametne nejasnu odredbu, koja je pak banci omogućila jednostrano i netransparentno mijenjanje odluke o visini kamatne stope, čime je porasla i preuzeta obveza tužitelja, a kakvo postupanje upravo govori u prilog propisanom čl. 82. alineja 11. ZZP-a, odnosno da se radi o nepoštenoj odredbi koja stvara značajnu neravnotežu u pravima i obvezama. Pri tome se značajna neravnoteža u pravima i obvezama očituje upravo u činjenici da je banci kroz unošenje nejasne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi dano pravo da jednostrano i bez ikakve mogućnosti nadzora mijenja visinu ugovorene promjenjive kamatne stope čime se direktno utjecalo na visinu obveze, ali i na pravo tužitelja kao potrošača da ravnopravno sudjeluje u obveznom odnosu koji je nastao te na njegovo pravo da bude informiran o svim promjenama koje utječu na njegovu obvezu i da o istima pregovara.

9.9. Nadalje, ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva, već potrošaču moraju biti na transparentan način objašnjeni razlozi i pojedinosti mehanizma promjene kamatne stope, kao i odnos s drugim odredbama ugovora, odnosno općih uvjeta poslovanja, koje se na to odnose tako da potrošač na temelju točnih i razumljivih kriterija može predvidjeti ekonomske posljedice koje iz dotične ugovorne odredbe za njega proizlaze.

9.10. U vezi s tim, sporne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, to jest što je u ugovorima o potrošačkim kreditima „ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak“, također je odlukama viših sudova utvrđena nepoštenom i ništetnom (presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012, potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-6632/2017 od 3. listopada 2017. i odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 2221/2018. od 3. rujna 2019. odbijena revizija tuženih banaka u tom dijelu).

9.11. U navedenoj odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 2221/2018. od 3. rujna 2019. navodi se kako je uglavak kojim je glavnica kredita bila vezana uz valutu švicarski franak, a u svezi sa sklapanje tih ugovora o kreditu s ugovornom odredbom o promjenjivoj kamatnoj stopi u skladu s jednostranom odlukom te banke, nepošten i ništetan zato jer su: 1) ugovorne odredbe iz takvih ugovora o kreditu svih tuženih banaka bile nerazumljive za klijente jer im nisu na valjan način objašnjene posljedice i doseg takvih ugovornih odredbi po klijente kao potrošače, 2) tužene banke kao trgovci bile su svjesne rizika po korisnike kredita kao potrošače zbog ugovaranja ovih kredita uz primjenu valutne klauzule u švicarskim francima, 3) te su banke svjesno propustile o tome informirati klijente kao buduće korisnike kredita, zbog čega su obje odredbe nepoštene i stoga ništetne.

9.12. Izloženo pravno shvaćanje prihvaća i ovaj sud, a to je ujedno odgovor na tuženikove tvrdnje kako taj uglavak ne bi bio ništetan i kako nije dokazano da je tuženik mogao predvidjeti tečaj strane valute.

9.13. Tuženik tvrdi da je korisnik kredita bio informiran o spornim pitanjima u fazi pregovora reklamnim materijalima, oglasima i brošurama koje su korisniku kredita bile na raspolaganju.

9.14. Činjenica da su korisniku kredita bili na raspolaganju reklamni materijali, oglasi i brošure o spornim pravnim pitanjima, ne dokazuje da su oni po svom sadržaju bili razumljivi tužiteljima kao klijentima banke te da su tužiteljima na valjan način objašnjene posljedice.

9.15. Prema odredbi čl. 502.c ZPP-a, fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplate pozvati na pravno uređenje iz presude kojom će biti prihvaćen zahtjev iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava da s određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićenim kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

9.16. Tužitelji su se u ovoj parnici pozvali na utvrđenja iz presude kojom je prihvaćen zahtjev iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava te je sud vezan za ta utvrđenja u ovoj parnici.

10. Radi dokazivanja tvrdnje da je tuženik tužiteljica kao potrošačima na valjan način objasnio posljedice i doseg spornih ugovornih odredbi te da je banka o tim spornim pitanjima valjano informirala 1. tužitelja Mladena Ferežu kao budućeg korisnika kredita, tuženik je predložio izvest dokaz saslušanjem stranaka.

10.1. Tuženik je tijekom postupka predložio izvođenje dokaza o tome da postoje posebne okolnosti zbog kojih bi se u ovoj konkretnoj parnici moglo zaključiti da se zbog tih specifičnih okolnosti na Ugovor koji je predmet ovog spora ne mogu primjenjivati naprijed navedene odluke Trgovačkog suda u Zagrebu, Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

10.2. Radi utvrđivanja postoje li takve posebne okolnosti sud je izveo dokaz saslušanjem stranaka.

10.3. Iz sadržaja iskaza tužitelja proizlazi da je predmetni Ugovor sklopljen radi adaptacije obiteljske kuće, iz čega proizlazi da su tužitelji potrošači, što tuženik nije niti osporavao. Prvotuženik Mladen Fereža u iskazu je naveo da mu zaposlenica u banci nije rekla da bi mogao pojedinačno pregovarati o spornim odredbama Ugovora o valutnoj klauzuli u valuti CHF i o promjenjivoj kamatnoj stopi, tako da o tim odredbama kao korisnik kredita nije mogao pojedinačno pregovarati. Tuženik je sam sastavio ugovor i formulirao njegove odredbe tako da 1. tužitelj Mladen Fereža nije mogao imati nikakav utjecaj na sadržaj spornih odredbi Ugovora. U početku otplate kredita mjesečni anuitet porastao je s iznosa od 2.400,00 HRK mjesečno na iznos od 4.700,00 HRK, a kredit još uvijek otplaćuje i nije sklopljen dodatak Ugovora. Nadalje, 1. tužitelj Mladen Fereža u iskazu je naveo da mu zaposlenica banke nije objasnila da bi moglo doći do tako visokog povećanja anuiteta uslijed promjene tečaja valute CHF, niti mu je u banci bilo što rečeno o parametrima na temelju kojih će doći do promjene kamatne stope. Drugotužiteljica Anita Habijanac Fereža navela je u iskazu da je s 1. tužiteljem Mladenom Ferežom bila u banci prilikom ishođenja kredita te je navela da je zaposlenica banke nije obavijestila o tome da tužitelji mogu pojedinačno pregovarati o

spornim ugovornim odredbama, da je tuženik sam sastavio Ugovor i formulirao njegove odredbe, a tužitelji ni na koji način nisu mogli utjecati na sadržaj Ugovora.

10.4. Ocjenjujući iskaz tužitelja, zasebno i u njihovoj međusobnoj povezanosti s drugim izvedenim dokazima tijekom postupka i rezultatima cjelokupnog postupka, sud utvrđuje da u konkretnom slučaju ne postoje posebne okolnosti iz kojih bi se moglo zaključiti da zbog tih specifičnih okolnosti na Ugovor koji je predmet ovog postupka ne bi bile primjenjive odluke iz kolektivnog spora.

10.5. Iz sadržaja iskaza tužitelja ne proizlazi da su stranke o ugovornim odredbama koje su predmet postupka posebno pregovarali, niti proizlazi da su tužitelji mogli utjecati na njihov sadržaj. Sud stoga utvrđuje da tužiteljima u vrijeme sklapanja Ugovora nisu bili poznati egzaktni parametri i metoda izračuna parametara koji utječu na tuženikovu odluku o promjeni kamatne stope, pri čemu valja kazati da oni i nisu mogli biti poznati tužiteljima, jer na taj način nisu navedeni ni u Ugovoru, a ni u drugim ispravama koje je tuženik dostavio u spis. Tuženik nije informirao tužitelje o specifičnim rizicima koje nosi valuta CHF, a to su rizik "valute utočišta" (siguran za tuženika kao ulagača, jer nema rizika bitnog smanjenja njegove vrijednosti, a rizičan je za potrošača, jer postoji mogućnost povećanja njegove vrijednosti), kao i rizik zbog činjenice da Hrvatska narodna banka ne provodi politiku stabilnog tečaja kune prema valuti CHF, dok provodi politiku stabilnog tečaja kune prema valuti EUR.

10.6. Tuženik stoga nije dokazao da je tužiteljima kao potrošačima na valjan način objasnio posljedice i doseg spornih ugovornih odredbi te da banka o tim spornim pitanjima nije valjano informirala tužitelje kao buduće korisnika kredita i sudužnika po kreditu, koje činjenice osobito proizlazi iz sadržaja iskaza tužitelja.

11. Na temelju dokaza izvedenih tijekom postupka sud je utvrdio da je tuženik postupao na štetu tužitelja kao potrošača kada je s njima sklopio unaprijed formulirani ugovor, na odredbe koje tužitelji nisu mogli utjecati i uz to tužiteljima nije u spornom dijelu koji se odnosi na promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu u CHF pojasnio posljedice prihvaćanja takvog ugovora. Na taj je način tuženik postupio protivno odredbama ZZP/03. Slijedom toga, prihvaćen je prvi eventualno kumulirani tužbeni zahtjev u odnosu na utvrđenje djelomično ništetnim Ugovora u odnosu na odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli CHF te je odlučeno kao u točki I izreke presude.

12. Radi utvrđivanja osnovanosti drugog eventualno kumuliranog tužbenog zahtjev kojim su tužitelji zahtijevali utvrditi se da ne postoji dospjela neplaćena tražbina tuženika prema tužiteljima s osnove Ugovora te da se naloži Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Virovitici da na temelju ove presude po njenoj pravomoćnosti u zemljišnim knjigama briše sva prava tuženika upisana na temelju navedenog Ugovora, sud je izveo dokaz knjigovodstveno-financijskim vještačenjem. Vještaku je rješenjem Općinskog suda u Virovitici poslovni broj P-271/2024-31 od 16. veljače 2026. naloženo utvrditi jesu li tužitelji do 17. travnja 2025. u cijelosti otplati kredit po Ugovoru uzevši u obzir početni tečaj za CHF na dan korištenja kredita i početnu kamatnu stopu od 4,89% godišnje, pod pretpostavkom da Ugovor nije raskinut te je li je na dan 17. travnja 2025. postojao dospjeli neplaćeni dug tužitelja prema tuženiku s osove Ugovora uzevši u

obzir početni tečaj CHF na dan korištenja kredita ii početnu kamatnu stopu od 4,89% godišnje pod pretpostavkom da ugovor nije raskinut.

12.1. Iz sadržaja pisanog nalaza i mišljenja sudskog vještaka Dajane Vuković iz trgovačkog društva DV Consulting d.o.o. Osijek, proizlazi da je početni tečaj CHF-a na dan korištenja kredita iznosio 4,8206 HRK za 1 CHF pa je mjesečni anuitet iznosio 2.464,43 HRK. Tužitelji do 17. travnja 2025. nisu u cijelosti otplatili kredit ni pod pretpostavkom da kredit nije otkazan, do 17. travnja 2025., pod pretpostavkom da kredit nije otkazan preostalo dugovanje tužitelja po Ugovoru iznosi 20.059,85 EUR-a. Stranke nisu imale primjedbu na ovakav nalaz i mišljenje, a na ročištu od 15. rujna 2026. stranke su suglasno navele da nema potrebe dodatno saslušavati knjigovodstveno-financijskog vještaka koji je već ranije neposredno saslušan na ročištu održanom 21. siječnja 2026.

13. Na temelju dokaza izvedenih tijekom postupka nedvojbeno je utvrđeno da tužitelji tuženiku na dan 17. travnja 2025. po Ugovoru još uvijek duguju iznos od 20.059,85 EUR-a (i pod pretpostavkom da Ugovor nije raskinut tijekom 2012. kada je u cijelosti dospio na naplatu). Iz navedenih je razloga drugi eventualno kumulirani tužbeni zahtjev odbijen kao neosnovan jer još uvijek postoji tuženikova tražbina prema tužiteljima iz Ugovora, slijedom čega je odlučeno kao u točki II izreke presude.

14. Neosnovan je tuženikov prigovor zastare. Prema odredbi čl. 328 Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01- dalje: ZOO/91), koji je bio na snazi u vrijeme nastanka pravnog odnosa između stranaka, pravo na isticanje ništetnosti ne gasi se. Iz navedenog proizlazi da se pravo na isticanje ništetnosti ne može ugasiti te ne može nastupiti zastara takvog zahtjeva.

15. Odluka o troškovima parničnog postupka temelji se na odredbi 154. st. 4. ZPP-a., kojom je propisano da ako su stranke djelomično uspjele u parnici u približno jednakim dijelovima, sud može odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove. U konkretnom slučaju stranke su djelomično uspjele u parnici, svaka u omjeru od 50%, jer je prihvaćen prvi eventualno kumulirani tužbeni zahtjev (točka I izreke presude), a odbijen je kao neosnovan drugi eventualno kumulirani tužbeni zahtjev (točka II izreke presude), sve uzimajući u obzir samo one parnične radnje koje se odnose na dio tužbenog zahtjeva s kojim je svaka od stranaka uspjela u postupku i za radnje koje su bile potrebne za odluku o svakom pojedinom eventualno kumuliranom tužbenom zahtjevu. U odnosu na istaknuti tuženikov prigovor radi prebijanja u parnici koji je odbačen, nisu nastali posebni troškovi. Iz navedenih je razloga odlučeno kao u točki III izreke presude.

16. Procesnopravni prigovor prijeboja valjalo je odbaciti. Odredbom čl. 195. ZOO/91, propisano je da dužnik može prebiti tražbinu s protutražbinom vjerovnika ako obje tražbine glase na novac ili druge zamjenjive stvari istog roda i iste kakvoće i ako su obje dospjele. Jedna od pretpostavki za mogućnost prijeboja je pretpostavka da su međusobne tražbine istovrsne. Budući da tužitelji protiv tuženika u ovom postupku nisu istakli zahtjev za isplatom određenog novčanog iznosa, tuženikov prigovor radi

prebijanja u parnici novčanog iznosa od 28.938,13 EUR-a sa zakonskim zateznim kamatama nije dopušten te je odlučeno kao u izreci rješenja.

U Virovitici 29. listopada 2026.

Sudac
Siniša Rajnović

Uputa o pravnom lijeku:
Protiv ove presude i rješenja dopuštena je žalba županijskom sudu. Žalba se podnosi ovome suda, u roku od 15 dana od dana dostave presude i rješenja.

Dostaviti:
1. Odvjetnik Kosta Lacmanović,
2. Odvjetnik Belizar Tomaić.

SINIŠA RAJNOVIĆ

Elektronički potpisano: 29.10.2026T13:31:34 (UTC:2026-10-29T12:31:34Z)
Provjera: https://epotpis.rdd.hr/provjera
Broj zapisa: ffd4e7db-94bf-4356-9bb3-179aca5bf456

Općinski sud u Virovitici

Broj zapisa: **9-3088f-61ef4**

Kontrolni broj: **01dff-b14ad-fbf62**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Virovitici** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.